

Međunarodna deklaracija o Ljudska prava djece u digitalnom do

Međunarodna deklaracija o ljudskim pravima djece u digitalnom dobu

Dopuna Deklaraciji UN-a o pravima djeteta iz 1959

Upućeno: glavnom tajniku UN-a, državama članicama Opće skupštine, Ekonomskom i socijalnom vijeću, Komisiji UN-a za ljudska prava, UNICEF-u, UN ESCO-u, Europskom vijeću, WHO-u i svima ostalima odgovornima za zaštitu, sigurnost, i dobrobit djece.

Prepoznavanje:

Konvencija [Ujedinjenih naroda o pravima djeteta](#) jamči nediskriminaciju, posvećenost najboljem interesu djeteta, pravo na život, opstanak i razvoj te poštivanje stajališta djeteta. Druge međunarodne žalbe priznaju dodatna ili dopunska prava djece, kao što je [Akcija Europske unije o pravima djeteta](#) i [Reykjavička žalba o bežičnoj tehnologiji u školama](#).

Postojanje zakonskih prava djece dobro je priznato, ali se ne provode na odgovarajući ili jednoobrazan način, osobito kada su ta prava u sukobu s moćnim komercijalnim interesima. U ovom dokumentu postavljamo tri temeljna zakonska prava djece u vezi s uvođenjem i upotrebom tehnologije: njihovo pravo da budu slobodni od uređaja, platformi i aplikacija koji namjerno stvaraju ovisnost; njihovo pravo da budu slobodni od štetnog izlaganja zračenju; i njihovo pravo da budu slobodni od komercijalnog iskorištavanja.

Zakonska dužnost zaštite djece i provođenja ovih prava u njihovo ime obveza je svih odraslih osoba, posebice roditelja, zakonskih skrbnika i drugih na položajima vlasti. Ova zaštita djece osnovno je pravno načelo za koje vjerujemo da će se sve više priznavati kao dio [međunarodnog običajnog prava](#) koje može priznati i provoditi svaka zemlja na Zemlji.

Ovisnost o vremenu ispred ekrana

- Platforme društvenih medija namjerno su dizajnirane s algoritmima za poticanje ovisnosti mladih i djece.
- Štetni učinci prekomjernog vremena ispred ekrana dobro su dokumentirani u znanstvenoj literaturi, uključujući poremećaje mentalnog zdravlja, ovisnost, depresiju, anksioznost, gubitak pamćenja, sve veće stope samoubojstava, gubitak sna, poremećaje učenja, razdražljivost, ljutnju i druge promjene u ponašanju, internetsko zlostavljanje i uznemiravanje.
- Dužnost brige vlasnika i operatera korporativnih platformi društvenih medija je jasna; štete su predvidljive; uzročnu vezu između ovisnosti o vremenu ispred ekrana i

posljedičnih šteta prepoznaju čak i sami vlasnici platformi društvenih medija i operateri koji pružaju uređaje za praćenje te izloženosti; roditeljima i djeci ima malo ili uopće upozorenja o opasnostima; milijuni djece su oštećeni, a njihove obitelji poremećene.

- Američka [pedijatrijska akademija](#) izdala je upozorenja u vezi sigurnog vremena ispred ekrana za djecu mlađu od 3 godine, a također i za tinejdžere. Ova upozorenja ponavlja [Američka akademija za dječju i adolescentnu psihijatriju](#). Oni su ignorirani.

Nehotično izlaganje neionizirajućem zračenju (NIR)

- Veliki i sve veći broj neovisnih, recenziranih [znanstvenih studija](#) koji je stvorio čovjek pokazuje da NIR ima štetne biološke učinke.
- Postoji hitna potreba za boljim razumijevanjem korelacije izloženosti NIR-u s biološkim učincima, uključujući akutne učinke kao što su glavobolje, vrtoglavica, mučnina, nesanica, nedostatak koncentracije i moždana magla, kao i kronične učinke uključujući oštećenje DNA i rak; ovi fizički učinci imaju negativan sinergijski učinak s ovisnošću o vremenu pred ekranom.
- Sve veći broj bežičnih uređaja u i u blizini domova, škola, vrtića i radnih mjesta, zajedno s pratećom infrastrukturom, povećava kontinuiranu i kumulativnu izloženost djece zračenju od: mobitela, prijenosnih računala, tableta, računala, usmjerivača, igraćih konzola, nosivih uređaja, internet stvari, pametna brojila, roboti, male ćelije i makro tornjevi, satelitske bazne stanice.
- Državne agencije postavile su maksimalne preporučene granice izloženosti NIR-u na temelju desetljećima starih pretpostavki (npr. samo je toplinsko zagrijavanje stanica bioaktivno i da se maksimalne razine izloženosti odraslih također odnose na djecu) koje ne štite djecu.
- Ne prate se ni razine izloženosti NIR zračenju ni njihovi zdravstveni učinci na djecu, zbog čega roditelji, zdravstveni djelatnici i vlade ostaju neinformirani o trenutnim opasnostima po zdravlje, kao i o utjecaju na buduće generacije.
- Obmanjujuće tvrdnje o sigurnim razinama izloženosti koje su dala vladina regulatorna tijela i savjetodavna tijela kao što je ICNIRP pojačavaju mediji i dobavljači ovih bežičnih uređaja i usluga.

Komercijalno iskorištavanje

- Povjerljive i privatne osobne podatke koji se tiču djece unovčavaju sakupljači podataka, u većini zemalja bez informiranog pristanka roditelja, skrbnika i drugih odgovornih osoba, čime se izravno krše nacionalne i međunarodne politike, zakoni i propisi koji štite

privatnost djece.

- Ubrzani razvoj i sveprisutna primjena umjetne inteligencije (AI) postavlja duboka etička pitanja koja je potrebno hitno ispitati u vezi s potencijalnim rizicima za djecu.
- U većini zemalja mnogi roditelji nemaju ažurne i točne informacije o mogućem iskorištavanju svoje djece kao rezultat izloženosti digitalnim uređajima te stoga nisu u mogućnosti poduzeti učinkovite mjere kako bi zaštitili svoju djecu od tih rizika.

Dalje prepoznajući:

- Hitna potreba za istraživanjem, kontrolom i embargom na uvoz elektroničkih komponenti i proizvoda koji sadrže minerale ekstrahirane prisilnim dječjim radom u nehumanizirajućim uvjetima.
- Važnost usvajanja načela predostrožnosti kao operativne i primjenjive smjernice za osiguranje sigurnih okruženja za učenje za djecu.
- Važnost promicanja cilja sigurnosti kao najvažnijeg prioriteta kada je riječ o izlaganju djece NIR okruženjima.

Sada, dakle, dolje potpisani podržavaju i snažno zagovaraju da sljedeća načela i radnje odmah usvoje nacionalne i lokalne vlade i zakonodavci, te administratori u javnim i privatnim školama diljem svijeta kao mudre i najbolje prakse:

- Shvaćamo da djeca imaju temeljno ljudsko pravo da budu oslobođena od uređaja, platformi i aplikacija koji namjerno stvaraju ovisnost, pravo da budu oslobođena štetnog izlaganja zračenju i pravo da budu oslobođena komercijalnog iskorištavanja.
- Pozivamo na hitno usvajanje i provedbu standarda koji se odnose na dječju izloženost i korištenje društvenih medija, igrica i drugih platformi koje potiču ovisnost; i dalje zahtijevaju da se ograniče reklame usmjerene na povećanje vremena provedenog pred ekranom za djecu.
- Pozivamo vladine dužnosnike da uspostave zdravstvene standarde NIR izloženosti i potaknu najbolja inženjerska rješenja koja štite zdravlje, posebno djece i trudnica.
- Nadalje pozivamo školske administratore da stvore sigurna okruženja za učenje koja su oslobođena ili uključuju minimalnu izloženost NIR-u, koristeći najbolje dostupne tehnologije praćenja.

- Izričito preporučujemo široku javnu edukaciju o jedinstvenim zdravstvenim rizicima kontinuirane izloženosti djece platformama koje izazivaju ovisnost i štetnosti i potencijalno opasnim razinama zračenja, te o zakonskim fiducijarnim obvezama administratora da izvršavaju te odgovornosti.
- Hitno apeliramo na liječnike i druge pružatelje zdravstvenih usluga da se informiraju i prođu stručnu obuku o bihevioralnim i fizičkim problemima povezanim s vremenom ispred ekrana i novoj medicinskoj disciplini kliničke elektromagnetike.
- Vjerujemo da se teret dokazivanja sigurnosti mora prebaciti na proizvođače i dobavljače uređaja koji emitiraju NIR.
- Tražimo financijsku potporu i kompenzaciju za obitelji s djecom koja pokazuju ozbiljnu elektropreosjetljivost, te da te troškove plate dobavljači bežičnih telekomunikacija, u skladu s OECD-ovim " [Načelom onečišćivač plaća](#)" iz 1972.
- Podržavamo zajedničku inovaciju među dobavljačima tehnologije kako bismo značajno smanjili NIR emisije bežičnih proizvoda i natjecali se u sigurnosti.
- Snažno potičemo inovativne načine financiranja ove temeljne i evolucijske promjene u javnoj svijesti i svijesti.

Pozivamo ljude dobre volje posvuda da izraze svoje hitne apele za zaštitu djece i budućih generacija potpisivanjem ove Deklaracije i podrškom pravnim i drugim zaštitnim radnjama koje utjelovljuju njezin duh.